

J A A R V E R S L A G

2006

**Opvolgingscomité
voor de mechanismen verbonden met de voorzieningen voor
de ontmanteling en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen**

Verantwoordelijke uitgever: de heer Alfons Boon, plaatsvervangend voorzitter,
Koning Albert II-laan 7, 1210 Brussel

Wettelijk depot: D/2008/2295/100

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
1. OPRICHTING EN SAMENSTELLING	4
1.1. <i>Achtergrond</i>	4
1.2. <i>Oprichting</i>	4
1.3. <i>Samenstelling</i>	4
2. OPDRACHTEN	6
3. WETTELIJKE ASPECTEN	7
4. ACTIVITEITEN	8
4.1. <i>Vergaderingen</i>	8
4.2. <i>Opvolging adviezen</i>	8
5. FINANCIËLE ASPECTEN	10
5.1. <i>Financiële aspecten van het Opvolgingscomité</i>	10
5.2. <i>Evolutie van de voorzieningen</i>	10
6. EINDBESCHOUWING	11

1. Oprichting en samenstelling

1.1. Achtergrond

Het regeerakkoord van 7 juli 1999 bepaalde onder meer: *“De provisie voor de ontmanteling van de nucleaire centrales voor opwekking van elektriciteit zullen het onderwerp uitmaken van een toezichtstelsel. De thans bij wet vastgestelde financiële en juridische verantwoordelijkheden van de producenten zullen behouden blijven.”*

De Ministerraad heeft dan op 7 december 2001 de noodzaak onderschreven om te komen tot een aangepast prudentieel toezicht van de overheid op de toereikendheid van de voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales, alsook op hun beheer om hun effectieve beschikbaarheid te waarborgen voor de latere dekking van de kosten van ontmanteling van de kerncentrales en van het beheer van bestraalde splijtstoffen in deze kerncentrales.

Op 11 april 2003 is de wet betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze kerncentrales afgekondigd en op 15 juli 2003 is deze in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Tevens is er een overeenkomst afgesloten op 3 mei 2004 tussen de Belgische Staat, de Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen Synatom en Electrabel NV. Deze overeenkomst wijzigt de aandeelhoudersstructuur van Synatom, bepaalt de kredietwaardigheidsvereisten t.a.v. Electrabel en de voorwaarden van de leningen tussen Synatom en Electrabel.

1.2. Oprichting

De wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze centrales, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 15 juli 2003, richt bij zijn artikel 3 een Opvolgingscomité op voor de mechanismen verbonden met de voorzieningen voor de ontmanteling en voor het beheer van bestraalde splijtstoffen (hierna genoemd "het Opvolgingscomité"). Het Opvolgingscomité is samengesteld uit zes personen. De leden, hun respectieve plaatsvervangers en de raadgevende leden worden benoemd door de koning bij een in Ministerraad overlegd besluit.

1.3. Samenstelling

Het koninklijk besluit van 16 februari 2004 tot benoeming van de leden van het Opvolgingscomité is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 11 maart 2004.

De volgende personen werden benoemd:

Naam	Organisatie
Effectieve leden	
De heer J.P. Arnoldi Mevrouw C. Vanderveeren	Administrateur - generaal van de Thesaurie Voorzitster van het directiecomité van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
De heer E. Wymeersch	Voorzitter van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen
De heer A. Boon	Directeur – generaal bij de Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole
De heer J.P. Pauwels ¹ De heer F. Sonck ²	Directeur van de Nationale Bank van België Directeur – generaal van de Algemene Directie Energie
Plaatsvervangende leden	
De heer J. Deboutte De heer E. De Corte ³	Directeur bij het Agentschap van de Schuld Adviseur bij de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
De heer Ph. Beaufay ⁴	Adviseur bij de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen
De heer F. Verhaeghe ⁵	Attaché bij de Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole
Mevrouw M. Lievens De heer Th. Van Rentergem	Afdelingshoofd bij de Nationale Bank van België Adviseur - generaal van de Algemene Directie Energie
Raadgevende leden	
De heer J.-P. Samain De heer J.-P. Minon	Directeur - generaal van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle dd. Directeur - generaal van de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen

De raadgevende leden hebben hun plaatsvervanger per brief aangeduid. Het zijn de volgende personen:

Naam	Organisatie
De heer J. Michiels De heer D. Emmery	Expert bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle Directeur Financiën van de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen

¹ De heer J.P. Pauwels was lid van het Opvolgingscomité tot zijn pensionering op 31 augustus 2006. In afwachting van een gewijzigd koninklijk besluit werd hij vervangen door de heer Luc Coene, dewelke per brief werd aangeduid.

² De heer F. Sonck was lid en voorzitter van het Opvolgingscomité tot zijn pensionering op 30 april 2005. Vanaf 1 januari 2006 werd hij in afwachting van een gewijzigd koninklijk besluit tot benoeming van de leden vervangen als lid door zijn opvolger mevrouw Marie – Pierre Fauconnier. Het voorzitterschap werd opgenomen door de plaatsvervangend voorzitter de heer Alfons Boon.

³ De heer E. De Corte was plaatsvervangend lid van het Opvolgingscomité tot 31 augustus 2004. In afwachting van een gewijzigd koninklijk besluit werd hij vervangen door de heer Tom Vanden Borre, dewelke per brief werd aangeduid.

⁴ De heer Ph. Beaufay was plaatsvervangend lid van het Opvolgingscomité tot 1 januari 2006. In afwachting van een gewijzigd koninklijk besluit werd hij vervangen door de heer Eddy Van Horenbeeck, dewelke per brief werd aangeduid.

⁵ De heer F. Verhaeghe was plaatsvervangend lid van het Opvolgingscomité tot 31 augustus 2005. In afwachting van een gewijzigd koninklijk besluit werd hij vervangen door de heer Gert De Smet, dewelke per brief werd aangeduid.

2. Opdrachten

De wet van 11 april 2003 bepaalt in zijn artikel 5 de opdrachten van het Opvolgingscomité:

Het Opvolgingscomité geeft adviezen, op eigen initiatief of op verzoek van de bevoegde overheden, omtrent:

- De methoden voor het aanleggen van provisies voor de ontmanteling en het beheer van bestraalde splijtstoffen, en evalueert periodiek de geschiktheid van deze methoden;
- Het herzien van het maximale percentage van de fondsen die de tegenwaarde vormen van de desbetreffende provisies die de kernprovisievennootschap kan lenen aan kernexploitanten;
- De categorieën van activa waarin de kernprovisievennootschap het deel van deze fondsen, dat zij niet mag lenen aan kernexploitanten, investeert.

Het Opvolgingscomité controleert:

- De gegevens die de kernprovisievennootschap ter beschikking stelt omtrent de toereikendheid van de provisies;
- De correcte toepassing van de methoden voor het aanleggen van provisies voor de ontmanteling en het beheer van bestraalde splijtstoffen;
- De voorwaarden tegen dewelke de kernprovisievennootschap deze fondsen leent aan kernexploitanten;
- De politiek van de kernexploitanten inzake voorrechten en hypotheke.

In 2005, heeft het Opvolgingscomité per brief bepaald dat de nodige gegevens om deze controletaak te kunnen uitvoeren (in uitvoering van artikel 7, § 1, eerste gedachtestreepje) haar uiterlijk dienen te worden overgemaakt op het hetzelfde moment als het versturen van de uitnodiging voor de jaarlijkse algemene vergadering. De nodige gegevens werden tijdens het jaar 2006 door de kernprovisievennootschap aan het Opvolgingscomité verstuurd op 2 mei 2006.

Tevens werd door de kernprovisievennootschap op andere momenten gedurende het jaar de nodige informatie verstrekt aan het Opvolgingscomité.

3. Wettelijke aspecten

Het artikel 8, § 1 van de wet van 11 april 2003 bepaalt dat het Opvolgingscomité elk jaar een verslag van zijn activiteiten voorlegt aan de minister die de Energie in zijn bevoegdheid heeft. De minister maakt dit verslag over aan de federale wetgevende Kamers en hij ziet er op toe dat het verslag op passende wijze wordt bekendgemaakt.

Het artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 2003 bepaalt dat, de leden en het personeel van het secretariaat van het Opvolgingscomité gebonden zijn door het beroepsgeheim en dat zij de vertrouwelijke gegevens die hun ter kennis zijn gekomen op grond van hun functie bij het Opvolgingscomité aan niemand mogen bekendmaken. Het jaarverslag bevat dan ook geen vertrouwelijke informatie.

In het jaar 2005 werden ontwerpen van koninklijk besluit ter uitvoering van de artikelen 9 en 10 van de wet van 11 april 2003 opgemaakt en doorgestuurd naar de minister. Gezien de gewijzigde samenstelling van het Opvolgingscomité werd in 2006 tevens een koninklijk besluit opgemaakt om de gewijzigde situatie te bekrachtigen.

Op 1 mei 2006 werd het koninklijk besluit tot vaststelling van het jaarlijks maximaal bedrag der werkingskosten van het Opvolgingscomité en zijn vast secretariaat, opgericht bij de artikelen 3 en 4 van de wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze centrales, en der kosten van de adviezen en studies gevraagd door dit comité, ten laste van de genoemde voorzieningen, door de koning bekrachtigd. De publicatie in het Belgisch Staatsblad had plaats op 29 mei 2006.

Dit koninklijk besluit heeft de werkingskosten van het Opvolgingscomité, evenals de kosten van de adviezen en studies, vastgelegd op maximaal vijfhonderdduizend euro per jaar (vanaf het jaar 2004). Het koninklijk besluit definieert de werkingskosten en bepaalt eveneens dat deze kosten van studies en adviezen niet de kosten van de NIRAS omvatten met betrekking tot het gedeelte van haar inventarisopdracht dewelke nuttig zijn voor haar éénsluitend advies. Om dit koninklijk besluit volledig te kunnen uitvoeren en het comité ten volle te laten functioneren, is het echter noodzakelijk dat ook de andere koninklijke besluiten worden genomen. Het Opvolgingscomité heeft bij wijze van brief aan de minister nogmaals hierop de aandacht gevestigd. Eind 2006 waren de koninklijke besluiten nog niet genomen.

Tijdens het jaar 2006 werd door de regering wel gewerkt aan een wetswijziging van de wet van 11 april 2003. Aan het Opvolgingscomité werd gevraagd de haar nuttige wijzigingen op te lijsten, aan de onderhandelingen heeft het comité niet deelgenomen. Eind 2006 hebben deze onderhandelingen geleid tot een ontwerp van wetswijziging. Deze wijziging is in het jaar 2007 opgenomen in de wet houdende diverse bepalingen van 25 april 2007. De voorgestelde wijzigingen van het comité werden niet weerhouden.

4. Activiteiten

4.1. Vergaderingen

In 2006 is het Opvolgingscomité 4 maal samengekomen.

Datum	Type
30 januari 2006	Vergadering
8 mei 2006	Vergadering
19 juli 2006	Vergadering
10 oktober 2006	Vergadering

De vergaderingen waren voornamelijk gewijd aan de volgende onderwerpen:

- het probleem van de aansprakelijkheid van de leden van het Opvolgingscomité en het vinden van een eventuele verzekering om deze aansprakelijkheid te beperken;
- het opvolgen van de situatie rond de overname door Suez SA van Electrabel NV en de mogelijke fusie van Suez SA met Gaz de France SA;
- het opvolgen van de acties na het uitbrengen van de adviezen in het jaar 2005 (zie punt 4.2.);
- het opstellen van een eerste jaarverslag 2004-2005;
- de situatie van de firma SPE en de overdracht van een deel van de voorzieningen aan de kernprovisievennootschap, Synatom;
- een presentatie van de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen (NIRAS) over de EPRI (Electric Power Research Institute) – methodologie.

In 2006 zijn geen nieuwe adviezen uitgebracht.

De controletaken van het Opvolgingscomité werden op een permanente wijze vervuld.

4.2. Opvolging adviezen

A. In zijn advies van 23 februari 2005 over het voorstel tot herziening van de methode van voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van de in deze centrales bestraalde splijtstoffen, is het Opvolgingscomité akkoord gegaan met de methodologie en de berekening van de voorzieningen zoals ze zijn voorgesteld in het rapport Synatom-Electrabel 2004. Dit akkoord werd gegeven rekening houdend met het driejaarlijkse karakter van de evaluatie.

Het Opvolgingscomité heeft toen ook gevraagd dat in het rapport van Synatom-Electrabel 2004, op korte termijn twee bijkomende delen zouden worden opgenomen, één met

betrekking tot de bestraalde brandstof (detail van de economische en financiële berekeningen van het scenario met de directe berging) en een andere met betrekking tot de ontmanteling van de centrales (analyse van het aanleggen van provisies per reactor).

Deze twee aanvullingen werden aan het Opvolgingscomité bezorgd.

B. In het kader van de driejaarlijkse herziening had het Opvolgingscomité eveneens een aantal aanbevelingen uitgebracht.

Eén van de belangrijkste bekommernissen was dat er voor de toekomst geen extrapolaties meer mochten gebeuren van de gedetailleerde berekeningen van enkele eenheden naar de andere eenheden. Op korte termijn de berekeningen voor alle centrales op het zelfde niveau van detail brengen is zeer moeilijk te verwezenlijken. Daarom werd er tijdens het jaar 2006, betreffende de kalender tot verdere verfijning van het niveau van detail van de raming van de ontmantelingskosten van de kerncentrales het volgende tijdschema afgesproken met de kernprovisievennootschap en de kernexploitant:

- Voor de evaluatie van het jaar 2007: de volledige gedetailleerde analyses voor Doel 1, 2 en Tihange 1. Voor Tihange 2 een intermediair niveau van detail;
- Voor de evaluatie van het jaar 2010: de volledige gedetailleerde analyses voor Tihange 2 en Doel 3;
- Voor de evaluatie van het jaar 2013: de volledige gedetailleerde analyses voor Tihange 3 en Doel 4.

Deze spreiding in de tijd is verantwoord door het grote aantal gegevens dat moet verzameld worden, de grote omvang van de uit te voeren studies en het feit dat het eerste advies van het Opvolgingscomité over de methodologie van 23 februari 2005 relatief kort bij het volgende evaluatiemoment lag (januari 2007).

C. De adviezen van het Opvolgingscomité over de financiële investeringen van de kernprovisievennootschap in het gedeelte van de voorzieningen dat niet het voorwerp mag uitmaken van leningen aan de kernexploitant en over de categorieën van activa waarin de kernprovisievennootschap het deel van de fondsen, dat zij niet mag lenen aan kernexploitanten, investeert, overeenkomstig artikel 14, § 5, waren in het jaar 2006 nog steeds in behandeling bij de minister.

5. Financiële aspecten

5.1. Financiële aspecten van het Opvolgingscomité

Het artikel 9 van de wet van 11 april 2003 bepaalt dat de werkingskosten, de kosten van de adviezen en de studies gevraagd door het Opvolgingscomité krachtens artikel 7 van deze zelfde wet, ten laste zijn van de voorzieningen voor de ontmanteling.

Het koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 9 van de wet van 11 april 2003 die het maximaal bedrag bepaalt werd genomen op 1 mei 2006. Het maximaal bedrag werd vastgelegd op vijfhonderdduizend euro per jaar.

Het koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 10 van de wet van 11 april 2003 werd nog niet genomen. De praktische werking van het comité is daardoor nog niet vastgelegd. De financiële weerslag van de werking van het Opvolgingscomité kan dus nog niet weergegeven worden.

Er zijn nog geen kosten aangerekend aangezien het bovenvermelde uitvoeringsbesluit nog niet is genomen. De zitpenningen en de kosten voor het eensluidend advies van de NIRAS zijn dus nog niet afgerekend. Wel werden de administratieve kosten van het vast secretariaat, onder vorm van het salaris van een administratief assistent voor het jaar 2006, ten laste gelegd van de nucleaire provisies.

5.2. Evolutie van de voorzieningen

Tabel: Voorzieningen 2003-2006

	(in miljoen euro)			
	31/12/2003	31/12/2004	31/12/2005	31/12/2006
Voorzieningen ontmanteling	990	1 379	1 448	1 521
Voorzieningen Bestraalde Splijtstoffen	2 606	2 655	2 855	3 012
TOTAAL	3 596	4 034	4 303	4 533

6. Eindbeschouwing

Het jaar 2006 was minder druk dan de voorgaande 2 jaren, gezien er geen nieuwe adviezen moesten afgeleverd worden.

De omkadering van het Opvolgingscomité bleef een probleem. Door het niet nemen van de resterende koninklijke besluiten kon er geen protocolakkoord worden afgesloten met de NIRAS. Gezien zij adviezen heeft geleverd waarvoor zij geen volledige dekking van de kostprijs heeft, zijn de niet-gedekte kosten ten laste van de voorzieningen. Dit heeft financiële gevolgen voor de instelling gezien de niet betaalde facturen.

Tevens werd er veel tijd besteed aan het zoeken naar een oplossing voor het aansprakelijkheidsprobleem van de leden. Dit probleem blijkt zeer moeilijk en kent geen kant-en-klare oplossing. Dit zal in 2007 verder behandeld worden.
